

INHOUD

ONTDEKKEN 6

Welkom in Nederland.....	8	Reisroutes.....	24
De parels van Nederland.....	10	Veelzijdig Nederland.....	38
Zicht op Nederland.....	14	Jaaroverzicht van Nederland.....	60
De regio's van Nederland.....	16	Een korte geschiedenis.....	62

BELEVEN – AMSTERDAM 68

Oude Zijde.....	76	Museumkwartier.....	134
Nieuwe Zijde.....	92	Plantage.....	152
Grachtengordel.....	108	Buiten het centrum.....	168

BELEVEN – NEDERLAND 176

Noord-Holland.....	178	Drenthe.....	312
Utrecht.....	208	Overijssel.....	324
Zuid-Holland.....	222	Flevoland.....	332
Zeeland.....	256	Gelderland.....	340
Waddeneilanden.....	272	Noord-Brabant.....	358
Groningen.....	284	Limburg.....	374
Friesland.....	300		

EN VERDER 392

Register.....	394
Uitdrukkingen.....	404
Dankbetuiging.....	406

DE PARELS VAN NEDERLAND

Bruisende steden en een boeiende cultuur, kleurrijke bollenvelden en ruige duinlandschappen, pittoreske molens en eindeloze fietspaden: de parels van Nederland zijn ongekend. Hier leest u enkele favorieten.

1 BLOEMENPRACHT

In de lente kunt u genieten van de overdadige kleurenpracht van de bloeiende bollenvelden (blz. 189) en de Bloemenmarkt (blz. 125) in Amsterdam. Een lust voor het oog.

4 WANDELEN IN DE WIJDE NATUUR

Nationaal Park De Hoge Veluwe (blz. 346) is doorspekt met wandel- en fietspaden door zandduinen, heidevelden en bosgebieden. Hier is Nederland op zijn mooist.

5 WADDENEILANDEN

Doorbreek de sleur van alledag en ga naar de eilanden in de Waddenzee (blz. 273). Dit paradijs met eindeloze stranden, hoge duinen en zoutmoerassen vol wildlife wilt u nooit meer verlaten.

2 KAASPROEVEN IN GOUDA

Gouda (blz. 250), de kaasstad met oude weegstations en marktkramen vol goudgele varianten die u kunt proeven, is een paradijs voor kaasliefhebbers.

3 ARCHITECTUUR IN ROTTERDAM

De bombardementen in de Tweede Wereldoorlog legden Rotterdam (blz. 244) volledig in de as, maar de stad is wederopgebouwd met moderne zwanenbruggen en schitterende wolkenkrabbers.

6 HOLLANDSE MEESTERS

Bewonder in het Mauritshuis (blz. 236) de Oude Meesters, die het Hollandse landschap prachtig wisten vast te leggen. Deze 17de-eeuwse stroming veranderde de kunstwereld definitief.

2

NATIONAAL PARK DE HOGE VELUWE

📍 E4 📍 Houtkampweg 9, Otterlo 📍 Ede, Apeldoorn 📍 Tijden variëren, zie website 🌐 hogeveluwe.nl

Nationaal Park De Hoge Veluwe is het grootste natuurreservaat van Nederland. Het park is samen met het Kröller-Müller Museum ontsproten aan de visie van een Nederlands echtpaar.

Het echtpaar Helene Müller en Anton Kröller kochten steeds stukken land op de Veluwe tot dat ze één groot stuk aaneengesloten natuurgebied hadden. In 1914 kochten ze zelfs de openbare weg tussen Otterlo en Hoenderlo. Het gebied besloeg uiteindelijk 5500 ha bos, moerasland, heide en zandheuvels, ten zuidwesten van het huis van het echtpaar, jachthuis Sint Hubertus.

Het park is een schitterend leefgebied voor allerlei soorten zeldzame vogels, vlinders, planten en paddenstoelen. Ook lopen er herten en moeflonschappen vrij rond. Wellicht vangt u er nog een glimp op van een everzwijn of een edelhert. Het gebied is doorspekt met mooie fiets- en wandelpaden. Bij het bezoekerscentrum kunt u gratis een witte fiets lenen.

Onder het bezoekerscentrum bevindt zich 's werelds eerste ondergrondse museum, het Museonder, waar u een inkijkje krijgt in het leven onder de grond. U ziet de wortels van een 140 jaar oude beukenboom en u kunt Veluws grondwater drinken. In het park zijn drie restaurants.

JACHTHUIS SINT HUBERTUS

Dit architectonische meesterwerk van H. P. Berlage uit 1914 is geïnspireerd op een Engels herenhuis. Er zijn een bibliotheek, een rookkamer en biljartkamers. Berlage ontwierp niet alleen het gebouw met zijn 31 m hoge toren, maar ook het interieur, de meubels en de tuinen. Bij het bezoekerscentrum kunt u een rondleiding boeken.

1

2

- 1 In het park zijn witte fietsen gratis te lenen.
- 2 Jachthuis Sint Hubertus is genoemd naar de beschermheilige van de jacht.
- 3 Wilde zwijnen met hun jongen scharrelen in het park.

3

Weetje

Na 140 jaar afwezigheid heeft de wolf zich weer op de Veluwe gevestigd.

ETEN

Park Paviljoen

Geniet van een kopje koffie en een broodje op het schaduwrijke terras van het bezoekerscentrum.

📍 E4 📍 Houtkampweg 9B, Otterlo
🌐 hogeveluwe.nl

€€€

Restaurant Cèpes

Het Frans/Italiaanse menu is gericht op plaatselijke en biologische ingrediënten.

📍 E4
📍 Houtkampweg 1, Otterlo
🌐 cepes.nl

€€€

Het mannetjesedelhert is ondanks zijn robuuste uiterlijk erg schuw

5 SINT-JAN

Torenstraat 16 📍 Dag. 9.00-17.00, maar beperkt tijdens diensten
 🌐 sint-jan.nl

De Sint-Janskathedraal domineert de skyline van de oude binnenstad van 's-Hertogenbosch. De kathedraal is een van de grootste en indrukwekkendste gotische kerken van Nederland.

Al in het begin van de 13de eeuw was er een Sint-Janskerk in Den Bosch, hoewel die niets was in vergelijking tot de kerk die er nu staat. De huidige majestueuze gotische kerk werd eind 14de-16de eeuw in romaanse stijl gebouwd, en overleefde de Beeldenstorm van 1566 (blz. 64) en een verwoestende brand in 1584. De kerk werd in de 19de eeuw gerestaureerd in neogotische stijl en er werd toen veel aan toegevoegd, waaronder de kleurrijke glas-in-loodramen. De draaiende baldakijn in het midden van de kathedraal wordt toegeschreven aan Alart Duhameel – het alziende oog kijkt vanuit het gewelf naar beneden. De Sint-Antoniuskapel bevat een spectaculair lijdensaltaar, gemaakt door een atelier in Antwerpen.

Noord-Brabant

→
 Illustratie van de
 Sint-Jan

Het orgel (1617) is
 teruggebracht naar
 zijn oorspronkelijke
 staat.

De waterspuwers zorgen ervoor dat het regenwater van het dak wordt afgevoerd. De regenpijpen zijn gevat in de kop van een mythisch dier.

Luchtbogen versterken de structuur van het gebouw. Ze zijn rijk versierd met beelden van heiligen, engelen en andere figuren.

Het ornamentale zuidportaal is gewijd aan Johannes de Doper.

🔍 PARELTJE Mariabeeld

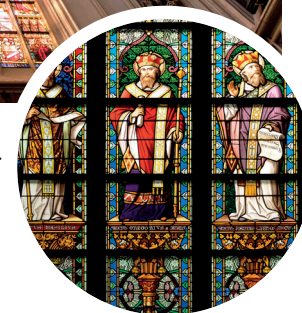
In de Mariakapel staat een beeld van de Zoete Moeder, dat in de 13de eeuw wonderen verrichtte. Eeuwenlang werd het beeld in Brussel bewaard, maar in 1853 kwam het weer terug naar de Sint-Jan.

↑ De Sint-Janskathedraal is een prachtig architectonisch meesterwerk

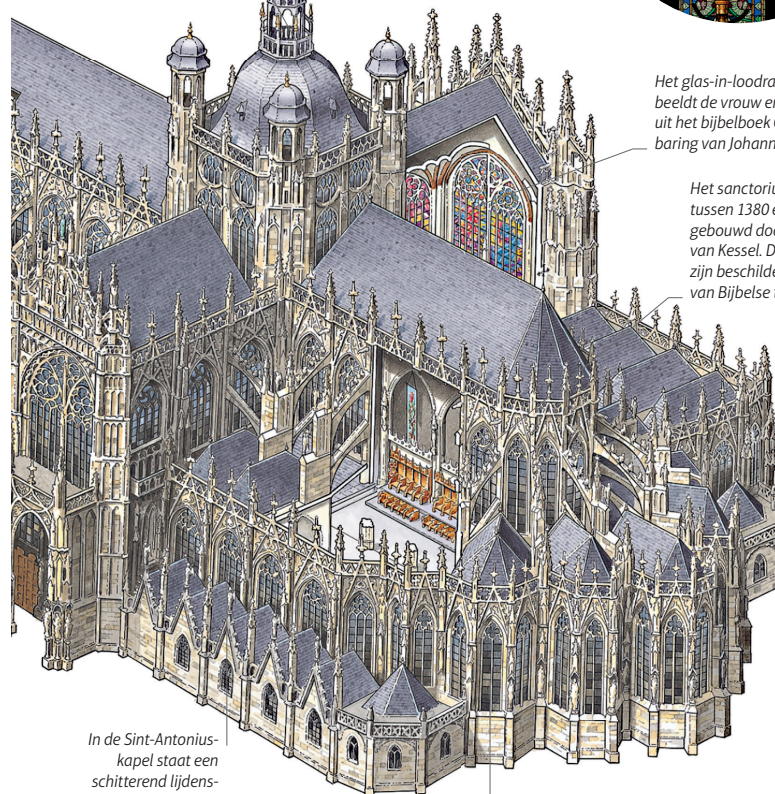
Het draaiende baldakijn in het midden van de kathedraal wordt toegeschreven aan Alart Duhameel.

↑
 De kathedraaltoren, en (inzet) neogotische glas-in-loodramen, in de 19de eeuw gerestaureerd

Het glas-in-loodraam verbeeldt de vrouw en de draak uit het bijbelboek Openbaring van Johannes.

Het sanctorium werd tussen 1380 en 1425 gebouwd door Willem van Kessel. De gewelven zijn beschilderd met tal van Bijbelse taferelen.

In de Sint-Antoniuskapel staat een schitterend lijdensaltaar dat gemaakt is door een atelier in Antwerpen.

De zeven kapellen rond het koor vormen een elegante kroon.

EN VERDER...

2 Heusden

ADS Pelsestraat 17; 0416-662100

Na een renovatie die begon in 1968 en tientallen jaren duurde is het oude vestingstadje Heusden aan de Maas in zijn oude glorie hersteld. Dat Heusden ten prooi was gevallen aan de bouwgekte van de jaren '60 was hierbij geen belemmering. Muren, huizen, grachten, en de Veerpoort of Waterpoort zijn allemaal in oude stijl teruggebracht. Het stadje is in zijn geheel bezienswaardig en historisch.

Weetje

In 1680 werd Kasteel Heusden verwoest door een enorme explosie toen de bliksem in het munitiedepot sloeg.

De binnenstad met omgeving is een beschermd stadsgezicht. In de omgeving van Heusden zijn wandelingen uitgezet die ook het stadje aandoen.

3 Breda

ACS Stadserf 2; 0900-5222444

Het oude bastion Breda werd gebouwd aan de samenloop van de rivieren de Aa en de Mark rondom het Kasteel van Breda, waar nu de Koninklijke Militaire Academie in is gevestigd. Breda kreeg in 1252 stadsrechten. Een wandeling door het oude centrum voert langs de Grote Kerk, ook wel Onze Lieve Vrouwe Kerk genoemd. De kerk prijkt fier aan de Grote Markt en is niet te missen. De bouw van deze prachtige gotische kerk begon in 1410; in de eeuwen erna is hij verscheidene malen gerenoveerd.

← Voetgangersstraat in het pittoreske Heusden

Bij de waterpoort het Spanjaardsgat, vlak bij het Kasteel van Breda, zou Adriaen van Bergen tijdens de Tachtigjarige Oorlog met een turfschip vol soldaten op een slinkse manier de Spanjaarden hebben weten te passeren; op deze manier wist hij de stad te bevrijden. In een van de oudste gebouwen van de stad, daterend uit de 13de eeuw, is het **Stedelijk Museum Breda** gevestigd. Het museum is gericht op visuele kunst, film, design, architectuur, wetenschap en de geschiedenis van de streek.

Stedelijk Museum Breda
 Boschstraat 22
 Di-zo 11.00-17.00 uur
 wstedelijkmuseumbreda.nl

4 Tilburg

ADS Spoorlaan 434a; 013-5323720

Tilburg, qua grootte de zesde stad van Nederland, had vroeger een florerende textielindustrie. Het interessante **Textielmuseum**, gehuisvest in een oude textielfabriek, belicht de geschiedenis van deze bedrijfstak en laat zien hoe het textiel vroeger werd geproduceerd. Elk jaar wordt de kermis van Tilburg aan het eind van juli gehouden. Het is de grootste kermis van Nederland en trekt liefhebbers uit het hele land. In Kaatsheuvel, op zo'n 15 km ten noorden van Tilburg, ligt het populaire themapark **De Efteling**, waar allerlei sprookjesfiguren tot leven komen.

Textielmuseum
 Goirkestraat 96
 Di-vr 10.00-17.00, za en zo 12.00-17.00 uur
 wtextielmuseum.nl

De Efteling
 Europalaan 1, 5171 KW Kaatsheuvel
 Dag. 11.00-18.00 uur
 wefteling.com

5 Willemstad

ACS Hofstraat 1; 0168-755211

De bastions van Willemstad werden in 1583 gebouwd door Willem van Oranje. De oorspronkelijke naam van Willemstad is Ruigenhil. Vanaf 1584 werd de naam Willemstad, ter ere van de in dat jaar vermoorde Willem van Oranje. In het Mauritshuis (1623), het jachthuis van Maurits, prins van Oranje, is een expositie over de geschiedenis van de stad. De invloed van de Oranjes op Willemstad is nog goed te zien aan de witte Oranjemolen uit 1734. Bekijk ook de leuke haven en de Koepelkerk uit 1607.

Het interieur van de Basiliek van de H. H. Agatha en Barbara, en (inzet) de statige façade

Tussen 1860 en 1870 begonnen de zoeaven in Oudenbosch aan hun reis naar Rome om de paus te verdedigen tegen Garibaldi.

6 Oudenbosch

ACS Stationsstraat 7; 0165-786530

Tussen 1860 en 1870 begonnen de zoeaven in Oudenbosch aan hun reis naar Rome om de paus te verdedigen tegen Garibaldi. Bij hun terugkeer gaven ze architect P. J. H. Cuypers (blz. 386) de opdracht een basiliek te bouwen: de H. H. Agatha en Barbara, die werd voltooid in 1892. De koepel is een (verkleinde) kopie van de koepel van de Sint-Petersbasiliek en de gevel is een kopie van die van de Sint-Jan van Lateranen in Rome.

DRINKEN

't Hart van Breda
 Gezellig café dat befaamd is om zijn nacho's en enorme cocktails, perfect om te delen.

ACS Grote Markt 4-6, Breda
 whartvanbreda.nl

Burgemeester Jansen

Kies in dit traditionele café uit 200 soorten specialbier.

ADS Piushaven 22, Tilburg
 wburgemeesterjansen.nl

Mauritz Willemstad

Proef in deze relaxte hotelbar heerlijke Europese wijnen op een prettig tuinterras.

ACS
 Landpoortstraat 24, Willemstad
 wmauritzwillemstad.nl

